

Zamek Czocha

Istnieje mało zamków otoczonych taką tajemnicą jak zamek Czocha. Kto, kiedy, dlaczego go zbudował i jak go nazwał. Wskazywani są: Henryk I Jaworski, Waclaw II, król Czech, czeska rodzina Biberstein oraz Askancykowie z Brandenburgii. Jako okres budowy jest podawany wiek XIII oraz XIV. Jako pierwsze nazwy podawane są Caychow, Zachow.

W 1329 wymieniony został w dokumencie Henryka I Jaworskiego. Po jego śmierci w 1346 roku dobra przechodzą wiele razy z rąk do rąk, nie zawsze najszcześliwiej. Od króla Czech przez braci von Dohna, Heinricha von Renker (czystej wody rozbójnicy), Hartnung von Kluex, Husyci, Nostitz. Ostatni z nich wślawił się poszukiwaniami złota, założył on kilka osad o nazwach takich jak Złotniki, Złoty Potok, Złoty Sen. Wokół owego złota narosło wiele legend. Według jednych złota było, na otarcie łez, wedle innych znaleziono wystarczającą ilość, aby utrzymać budowę oraz egzystencje miasteczka oraz przebudowę zamku na obronną rezydencję. W okolicach Czochoy zwraca uwagę potyskujący pod nogami piasek. Czy są to może pozostałości tego kruszcu?

Przez wiele lat obiekt nie cieszył się zbyt dużym zainteresowaniem. W 1909 fabrykant Ernst F.Gutschow nabył od Uechtritzów za pokaźną sumę 1,5 mln Marek zamek i 612 ha dóbr. Po przebudowie, która kosztowała iście astronomiczną wówczas sumę 4 mln. Marek zamek nabrał blasku. Gutschow był znawcą i kolekcjonerem dzieł sztuki. Zakazał architektowi publikowania jakichkolwiek rysunków i planów przebudowy. Co chciał ukryć? Według opowieści na zamku było około 40 skrytek, przejść i korytarzy. Po długich poszukiwaniach odkryto 14, a gdzie reszta? Co się z nimi stało? Podczas przebudowy uczyniono ten zamek bardziej średniowiecznym. Dodano efektowne elementy, głównie kamienne: portale, obramowania okien, wykusze. Zwraca uwagę wiele najrozmaitszych kominków: gotyckich, renesansowych, manierystycznych, neogotyckich. W jednym z nich według legendy płacze zamurowane niemowlę. Niektóre drzwi są tak ciężkie, iż trudno je otworzyć. Nowy właściciel wyposażył bibliotekę w 25 tysięcy cennych ksiąg. Ernst F.Gutschow przechowywał najprawdopodobniej w swoim skarbcu złoto Romanowów, kolekcję ikon rodziny carskiej oraz wiele innych drogocennych eksponatów. Imponujące wejście do zamku prowadzi z podzamcza przez wysoki most arkadowy, przez suchą fosę. Nad wejściem stoi zaś renesansowa Minerwa. Od frontu widać fortyfikacje bastionowe. Gutschow oddał się temu zamkowi całym sercem i dzięki niemu zapewnił sobie nieśmiertelność.

Obiekt ten przeszedł okres II wojny światowej nietknięty. Strzegł go bardzo silny oddział obrony przeciwlotniczej. Wiadomo, iż w zamku był raketowy baron Wernher von Braun. Po wojnie skarby tego obiektu zostały rozgrabione w przedziwnych okolicznościach. Kolejny zamek, to historia jednej doliny otoczonej górami...

Joanna Jansen-Szpakowska
docent Pools, Nederlands en vertaler.
JO-POL, www.nederlandsleren.pl

więcej o zamku Czocho:

www.zamekczocha.com,

<http://www.poland.travel/en/castles-palaces/czocho-castle>

Pytanie konkursowe:

Jak nazywał się architekt, który na polecenie ostatniego z właścicieli Zamku Ernesta Gutschowa, nadał Zamkowi formę, którą możemy podziwiać po dziś dzień.

Wśród czytelników, którzy nadeszły do 1 listopada 2013 roku trafne odpowiedzi na adres: eindredactie@pnkv.nl rozlosowana zostanie nagroda w postaci gratis noclegu na zamku.